

**Звіт про громадське обговорення
проєкту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження
Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої
освіти»**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення:

Проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти» розроблений Міністерством освіти і науки України. Метою проєкту акта є визначення засад організації, проведення, оцінювання та матеріального забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти в закладах фахової передвищої освіти, структурних підрозділах закладів вищої освіти, інших юридичних осіб, що здійснюють підготовку здобувачів фахової передвищої освіти незалежно від форм власності та сфери управління.

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій. Проєкт акта для громадського обговорення було розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України 10 листопада 2022 р. (<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/regulyatorna-politika/oprilyudnennya-proektiv-regulyatornih-aktiv>).

Зауваження та пропозиції до проєкту приймалися до 10 грудня 2022 р. на електронну адресу: i_baluba@mon.gov.ua

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Обговорення проєкту здійснювалося з 10.11.2022 по 10.12.2022. Впродовж зазначеного періоду надійшло 51 зауваження та пропозиції до зазначеного проєкту акта.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

Під час громадського обговорення надійшло 51 зауваження та пропозиції від чотирьох закладів фахової передвищої освіти, що стосуються окремих положень проєкту акта.

Таблиця зауважень та пропозицій

Поточна редакція проєкту акта	Зауваження та пропозиції, автор	Примітки
<p>Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти</p>		
<p>Практична підготовка – одна з форм організації освітнього процесу та обов’язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.</p>		
<p>I. Загальні положення</p>		
<p>1. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та матеріального забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі – практична підготовка) і є обов’язковим для закладів фахової передвищої освіти, структурних підрозділів закладів вищої освіти, інших юридичних осіб, що здійснюють підготовку здобувачів фахової передвищої освіти (далі – заклади фахової передвищої освіти) усіх форм власності та сфер управління.</p>		
<p>2. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших законів та ухвалених відповідно до них нормативно-правових актів, цього Положення, установчих документів закладу фахової передвищої освіти та Положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.</p>		
<p>3. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в <i>освітньо-професійних програмах</i> на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів</p>	<p>Пункт 3 викласти в такій редакції:</p>	<p>Враховано редакційно. 3. Зміст та завдання практичної підготовки</p>

<p>фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти (за наявності), та/або розробниками освітньо-професійної програми.</p>	<p>«3. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практичної підготовки на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти (за наявності), та/або розробниками освітньо-професійної програми.» <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти (за наявності), та/або розробниками освітньо-професійної програми.</p>
<p>Одним із завдань практичної підготовки може бути оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти спорідненою робітничою професією.</p>		
<p>4. Стандарти фахової передвищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, можуть містити додаткові вимоги до організації практичної підготовки здобувачів.</p>		
<p>5. Практична підготовка здобувачів спеціалізованої фахової передвищої освіти здійснюється з урахуванням вимог центрального органу виконавчої влади у сфері культури, у сфері фізичної культури і спорту, державних органів, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання відповідно.</p>	<p>5. Практична підготовка здобувачів спеціалізованої фахової передвищої освіти здійснюється з урахуванням вимог центрального органу виконавчої влади, державних органів, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання.</p> <p>Примітка: у разі реформи органів влади і управління назви ЦОВВ змінюватимуться, що вимагатиме унесення змін до Положення з відповідними тривалими процедурами.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	<p>Не враховано. У разі зміни назви центрального органу виконавчої влади сфера діяльності не змінюється.</p>
<p>Державні органи, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти, додатково</p>		

<p>мають право своїми актами встановлювати особливі вимоги до практичної підготовки осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої військової освіти.</p>		
<p>6. Здобувачі фахової передвищої освіти вечірньої, заочної та дистанційної <i>форми</i> здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені навчальним планом.</p>	<p>Перший абзац п. 6 викласти в такій редакції: «6. Здобувачі фахової передвищої освіти очної, заочної, вечірньої та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом.». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>Враховано редакційно. 6. Здобувачі фахової передвищої освіти вечірньої, заочної та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.</p>
<p>Здобувачі фахової передвищої освіти, які зайняті на робочому місці за обраним фахом, можуть звільнитись від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів та проведенням підсумкового контролю в порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.</p>		
<p>7. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки може бути визнано на підставі порівняння результатів навчання <i>або їм може бути надано можливість проходження практик, які передбачають набуття інших компетентностей або результатів навчання, з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.</i></p>	<p>Слова <i>«або їм може бути надано можливість проходження практик, які передбачають набуття інших компетентностей або результатів навчання»</i> пропонуємо виключити. <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i></p>	<p>Не враховано. Абзац викладено в такій редакції: «... або їм може бути надано можливість проходження практик, які передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої, вищої освіти або професійними стандартами (за їх наявності) або результатів навчання, ...»</p>
<p>Заклад фахової передвищої освіти може зараховувати практики в порядку визнання результатів неформальної та інформальної освіти, зокрема які здобуті під час</p>		

<p>трудової діяльності здобувача під час навчання або до його початку.</p>		
<p>8. Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти.</p>		
<p>9. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.</p>		
<p>10. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.</p>		
<p>II. Види та програма практичної підготовки</p>		
<p>1. Видами практичної підготовки є навчальна практика та виробнича (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна тощо залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти) практика.</p>	<p>1. Видами практичної підготовки є навчальна практика та виробнича/переддипломна (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна тощо залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти) практика.</p> <p>Примітка: у п.4 Розділу II згадано переддипломну практику <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	<p>Враховано. «1. Видами практичної підготовки є навчальна практика та виробнича/переддипломна (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна тощо залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти) практика.».</p>
	<p>Пункт 1 викласти в такій редакції: «1. Залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти, практика може бути: навчальна, технологічна, експлуатаційна,</p>	<p>Не враховано.</p>

	<p>конструкторська, педагогічна, медична, економічна, інших видів.</p> <p>Практика, що проводиться на підприємствах, в установах та організаціях (базах практики) згідно з укладеними закладами фахової передвищої освіти договорами, в даному Положенні визначається як виробнича.</p> <p>Практика, призначена для збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи, в даному Положенні визначається як переддипломна.»</p> <p><i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i></p>	
<p>2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.</p>		
<p>3. Навчальна практика, включаючи екскурсійну, ознайомлювальну, лабораторну, у виробничих майстернях тощо, проводиться для завершення формування передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності.</p>		
<p>Навчальна практика може проводитись у спеціально відведений період або паралельно з навчальними заняттями з урахуванням розподілу бюджету часу здобувачів фахової передвищої освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти.</p>		
<p>4. Виробнича практика, включаючи переддипломну, проводиться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням</p>	<p>Слова «дипломної роботи (проєкту)» замінити словами «кваліфікаційної роботи».</p> <p><i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i></p>	<p>Враховано редакційно.</p> <p>«4. Виробнича, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання</p>

<p>переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання дипломної роботи (проєкту).</p>		<p>обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням апереддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту).».</p>
<p>5. Зміст і послідовність практик визначається програмою практичної підготовки, яка розробляється згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.</p>	<p>5. Зміст і послідовність практик визначається програмою практичної підготовки, яка розробляється згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до Положення про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти.</p> <p>Примітка:</p> <p>1) внаслідок включення регламентації практичної підготовки до Положення про організацію освітнього процесу у ЗФПО можна отримати занадто перевантажений нормами і незручний у застосуванні локальний НПА (зокрема у питанні внесення змін);</p> <p>2) практична підготовка у ЗФПО має суттєві відмінності навіть за видами практик в одному фаховому коледжі, тому потребує регулювання окремим актом.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.</p>
<p>Програма практичної підготовки має містити:</p>	<p>Виключити.</p>	<p>Не враховано.</p>

	<i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Положення про практичну підготовку має містити загальні вимоги до програми практичної підготовки, що допоможе закладам освіти в розробці власних положень.
опис, мету та основні завдання кожної практики;	Виключити. <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Не враховано.
етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання з кожної практики;	Виключити. <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Не враховано.
вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;	Виключити. <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Не враховано.
критерії оцінки практик.	Виключити. <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Не враховано.
	Абзац викласти в такій редакції: «критерії оцінювання практик.». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i>	Враховано. критерії оцінювання.
Інші вимоги до програми практичної підготовки, її структури та змісту визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.	Інші вимоги до програми практичної підготовки, її структури та змісту визначаються Положенням про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти. <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.
	Слово «Інші» - виключити.	Не враховано.

	<i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	
III. Базы практики		
1. Навчальна та виробнича практики можуть проводитися в закладі фахової передвищої освіти, його структурному підрозділі або іншому закладі освіти (навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання), на підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики).	1. Навчальна та виробнича практики можуть проводитися в закладі фахової передвищої освіти, його структурному підрозділі або іншому закладі освіти (навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання), на підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики). <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	Враховано. «1. Навчальна та виробнича практики можуть проводитися в закладі фахової передвищої освіти, його структурному підрозділі або іншому закладі освіти (навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання), на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики).».
	Після слів та знаку «на підприємствах,» доповнити словом «в». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i>	Враховано.
Навчальна практика у виробничих майстернях проводиться під керівництвом майстрів виробничого навчання.		
Вибір баз практики здійснює керівник закладу фахової передвищої освіти, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних		

завдань відповідних практик, крім передбачених законодавством випадків.		
<p>Державні органи, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти або заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання, можуть приймати рішення щодо баз виробничої практики.</p>	<p>Державні органи, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти або заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання, можуть визначати бази виробничої практики для відповідних закладів.</p>	<p>Враховано. «Державні органи, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти або заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання, можуть визначати бази виробничої практики для відповідних закладів.».</p>
<p>Державні органи, до сфери управління яких належать заклади фахової передвищої військової освіти або заклади фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання, можуть приймати рішення щодо баз виробничої практики.</p>	<p>Примітка: з тексту проекту незрозуміло про які рішення йде мова.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	
<p>Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальностями, що входять до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, які навчаються за державним (регіональним) замовленням, сформованим з урахуванням потреб юридичних осіб публічного та приватного права в працівниках, здійснюється на базі таких осіб, їх підрозділів, або підпорядкованих ним організацій.</p>		
<p>Місця проходження виробничої практики здобувачами фахової передвищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, можуть бути визначені у відповідних договорах про їх підготовку.</p>		
<p>Для здобувачів фахової передвищої освіти, які є іноземцями, місце проведення практики передбачається (визначаються) у контракті на підготовку таких фахівців і може бути на території України або на території держав їх походження.</p>		
<p>2. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе</p>		

місце проходження практики і пропонувати його для використання.		
Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності, військової служби, служби в правоохоронних органах тощо (далі – зайнятості) в порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.	Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності, військової служби, служби в правоохоронних органах тощо (далі – зайнятості) в порядку, визначеному Положенням про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти. <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.
3. Заклади фахової передвищої освіти можуть створювати навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання, зокрема з іншими закладами освіти, які можуть використовуватись в якості баз виробничої практики.		
4. Вибір бази практики за межами України здійснюється за згодою засновника закладу фахової передвищої освіти, крім випадків, коли це передбачено в договорі на підготовку фахівців за кошти фізичних (юридичних) осіб.		
Вибір бази практики на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, території Російської Федерації та Республіки Беларусь забороняється.		
5. З підприємствами, установами та організаціями, які вибрані базами практики, заклад фахової передвищої освіти укладає договір про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Примірний договір про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти	Слово «вищої» замінити словами « фахової передвищої ». <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Враховано. «5. ... Тривалість дії договорів погоджується сторонами договору. У договорах про проведення практики не допускається

<p>додається (додаток 1). Тривалість дії договорів погоджується сторонами договору. У договорах про проведення практичної підготовки не припускається звуження прав здобувачів вищої освіти.</p>	<p>Слова «не припускається» замінити словами «не допускається», слово «вищої» - словом «передвищої». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</p>	<p>звуження прав здобувачів фахової передвищої освіти.». Враховано.</p>
<p>Бази практики для здобувачів закладів фахової передвищої військової освіти та закладів фахової передвищої освіти із специфічними умовами навчання використовуються для проведення практичної підготовки відповідно до наказу органу управління.</p>		
<p>IV. Організація практичної підготовки</p>		
<p>1. Відповідальність за організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти несе керівник закладу фахової передвищої освіти.</p>		
<p>2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у закладі фахової передвищої освіти здійснює керівник практичної підготовки закладу освіти (заступник директора або завідувач (керівник) виробничою (навчальною) практикою), який призначається наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.</p>	<p>Слова «керівник практичної підготовки закладу освіти (заступник директора або завідувач (керівник) виробничою (навчальною) практикою), який» замінити словами «завідувач навчально-виробничої практики або інша відповідальна особа, яка». (Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</p>	<p>Враховано редакційно. «2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у закладі фахової передвищої освіти здійснює керівник практичної підготовки закладу освіти (заступник директора або завідувач (керівник) виробничої (навчальної, навчально-виробничої) практики), який призначається наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.».</p>
<p>3. Навчально-методичний супровід, керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечують відповідальні за практики циклові комісії, що призначаються наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.</p>	<p>Слова «що призначаються наказом керівника закладу фахової передвищої освіти» пропонуємо виключити. (Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</p>	<p>Враховано редакційно. «3. Навчально-методичний супровід, керівництво і виконання програми практики забезпечує відповідальна за</p>

		організацію практики циклова комісія, що визначається наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.».
	Пункт 3 пропонуємо викласти в такій редакції: «3. Навчально-методичний супровід, керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечують відповідальні за організацію практичної підготовки циклові комісії, що призначаються наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i>	Враховано редакційно.
4. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів фахової передвищої освіти здійснюють керівники навчальної або виробничої практики від закладу освіти, призначені керівником закладу фахової передвищої освіти, та керівники виробничої практики від бази практики, призначені керівництвом баз практики відповідно до договору про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.		
У випадку проведення практики в структурних підрозділах закладу фахової передвищої освіти додатково призначається відповідальний працівник такого структурного підрозділу.		
5. До керівництва практикою від закладу освіти залучаються педагогічні та науково-педагогічні працівники закладу фахової передвищої освіти. Перевага при призначенні керівників практики від закладу освіти надається досвідченим педагогічним працівникам відповідальних циклових комісій, працівникам з досвідом практичної фахової діяльності. Завдання керівника навчальної або виробничої практики від закладу освіти визначається Положенням про організацію освітнього	5. До керівництва практикою від закладу освіти залучаються педагогічні та науково-педагогічні працівники закладу фахової передвищої освіти. Перевага при призначенні керівників практики від закладу освіти надається досвідченим педагогічним працівникам відповідальних циклових комісій, працівникам з досвідом практичної фахової діяльності. Завдання керівника навчальної або виробничої	Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.

<p>процесу в закладі фахової передвищої освіти, а його повноваження на базі виробничої практики – договором про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.</p>	<p>практики від закладу освіти визначається Положенням про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти, а його повноваження на базі виробничої практики – договором про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	
<p>6. Керівники баз навчальної та виробничої практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.</p>		
<p>Права та обов'язки керівників практики від бази виробничої практики визначаються договором про проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти між закладом фахової передвищої освіти та базою практики.</p>		
<p>На час практики здобувачам фахової передвищої освіти забезпечуються робочі місця, безпечні та нешкідливі умови праці відповідно до освітньо-професійних програм і договорів між закладами фахової передвищої освіти та базами виробничої практики</p>		
<p>7. Перед початком кожної практики заклад фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує:</p>	<p>7. Перед початком кожної практики заклад фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує перелік здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз практики.</p> <p>Примітка: розділові знаки.</p>	<p>Враховано.</p> <p>«7. Перед початком кожної практики заклад фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для</p>

	<i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	проходження практики із зазначенням баз практики.».
перелік здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз практики;	Слово «перелік» пропонуємо замінити словом « список ». <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Враховано. « список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.».
	Після слова «баз» доповнити словами « та термінів ». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i>	Враховано редакційно.
8. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 р. за № 1092/36714 (далі – Норм часу).	Після знаку і цифр «№ 1092/36714» доповнити словами знаком та цифрами «із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 472 від 24.05.2022». <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Враховано редакційно. «8. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 р. за № 1092/36714 (зі змінами) (далі – Норм часу).».
	Після знаку і цифр «№ 1092/36714» доповнити словами знаком та цифрами «, 24 травня 2022 року № 472, зареєстрованим в	Враховано редакційно.

	<p>Міністерстві юстиції України 30 червня 2022 р. за № 714/38050». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</p>	
<p>9. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях). Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувачів освіти відповідно до законодавства.</p>	<p>При розробці ОПП і навчальних планів 1 кредит ECTS = 30 годин. Було б набагато зручніше тиждень практики вимірювати 30 годинами (або числом кратним 30). Це зручніше з усіх точок зору: розрахунків в навчальних планах, складання розкладу, організації практичних занять. (Косенчук Наталія)</p>	<p>Не враховано. Проект Положення відображає особливість саме навчальної практики, що може здійснюватися як в закладі освіти так і на базах практики і має враховувати специфіку трудових відносин.</p>
	<p>Пункт 9 пропонуємо викласти в такій редакції: «9. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 18* академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях). Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики та навчальної практики на діючих підприємствах не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувачів освіти відповідно до законодавства.». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</p>	<p>Не враховано. Пунктом 1 розділу III передбачено, що «Навчальна та виробнича практики можуть проводитися в закладі фахової передвищої освіти, його структурному підрозділі або іншому закладі освіти (навчально-практичні центри, полігони або бази спільного використання), на підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики).».</p>

<p>Під час проходження виробничої практики здобувачі освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.</p>	<p>Доповнити словами, цифрами та знаками: «*Наказ МОН від 24 травня 2022 року № 472, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 червня 2022 р. за № 714/38050». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>Не враховано. Проект Положення розроблено відповідно до законодавства і не потребує приміток у вигляді зазначення конкретних нормативно-правових актів.</p>
<p>10. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - покладається на підприємство, установу, організацію (базу виробничої практики).</p>		
<p>V. Підсумковий контроль</p>		
<p>1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання <i>завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань</i>.</p>	<p>Пункт викласти в такій редакції: «1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про її виконання». <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i></p>	<p>Не враховано. Проект положення зазначає завдання, що визначають особливості практичної підготовки, звіт з яких є визначальним в оцінці проходження практики здобувачем і має бути обов'язковим.</p>
	<p>Пункт доповнити словами: «...у формі затвердженій Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти і програмою практичної підготовки.». <i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>Не враховано. У п. 2 цього ж розділу зазначено, що «Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти і програмою практичної підготовки».</p>
<p>2. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої або переддипломної практики є звіт з практики. Структура та</p>	<p>2. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої або переддипломної практики є звіт</p>	<p>Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і</p>

<p>вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти і програмою практики.</p>	<p>з практики. Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються Положенням про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти і програмою практичної підготовки.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	<p>вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.</p>
<p>3. Звіт з практики захищається здобувачем фахової передвищої освіти у визначені терміни в комісії, склад якої затверджується наказом керівника закладу фахової передвищої освіти. До складу комісії входять керівники практики, інші педагогічні та науково-педагогічні працівники закладу фахової передвищої освіти і, за можливості, керівники практики від бази практики в загальній кількості не менше трьох осіб. За рішенням керівника закладу фахової передвищої освіти навчальна практика може оцінюватись викладачем або майстром виробничого навчання, якій здійснював керівництво нею, як залік.</p>		
<p>4. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти та вимог програми практичної підготовки. Для здобувачів, які здобувають фахову передвищу освіту за державним (регіональним) замовленням, оцінки результатів практик враховуються до загального рейтингу успішності для призначення академічної стипендії за результатами наступного семестрового контролю.</p>	<p>4. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти та вимог програми практичної підготовки. Для здобувачів, які здобувають фахову передвищу освіту за державним (регіональним) замовленням, оцінки результатів практик враховуються до загального рейтингу успішності для призначення академічної стипендії за результатами наступного семестрового контролю.</p>	<p>Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.</p>

	<i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	
5. За результатами виробничої або переддипломної практики, практичної підготовки в цілому здобувачу фахової передвищої освіти може бути присвоєна повна або часткова професійна кваліфікація відповідно до законодавства.		
6. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики <i>без поважних причин</i> або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.	6. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики без поважних причин або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про практичну підготовку в закладі фахової передвищої освіти. <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	Не враховано. Практична підготовка є складовою освітнього процесу і вимоги щодо її організації та проведення мають бути складовою Положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.
	Слово «без» замінити словом «з» <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Враховано редакційно. «6. Здобувачу освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.».

	<p>Слово «<i>негативну</i>» пропонуємо виключити, після слова «оцінку» доповнити словами та знаками «незадовільно» або «не зараховано»». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</p>	<p>Не враховано. Пропоновані зміни опосередковано вказують на можливе використання тієї чи іншої шкали оцінювання, вибір використання яких є повноваженням закладу освіти, в той час як початкова редакція відображає результат оцінювання не залежно від шкали, обраної закладом освіти.</p>
<p>Здобувач освіти, який не виконав програму переддипломної практики <i>без поважних причин</i> чи за результатами переддипломної практики отримав негативну оцінку, відраховується із закладу фахової передвищої освіти за невиконання індивідуального навчального плану.</p>	<p>Слова «<i>без поважних причин</i>» пропонуємо виключити. Слово «<i>негативну</i>» пропонуємо виключити, після слова «оцінку» доповнити словами та знаками «незадовільно» або «не зараховано»». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</p>	<p>Не враховано.</p>
<p>VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки</p>		
<p>1. Витрати, пов'язані з проходженням здобувачами фахової передвищої освіти практичної підготовки, включаються до кошторису (фінансового плану) закладу фахової передвищої освіти.</p>		
<p>2. Джерела фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначаються джерелами фінансування підготовки фахових молодших бакалаврів: кошти державного або місцевих бюджетів, кошти юридичних та фізичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством.</p>		
<p>Фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється:</p>		
<p>для здобувачів освіти, які проходять практику за межами України - за кошти юридичних, фізичних осіб та інших джерел, не заборонених законодавством;</p>		

<p>для здобувачів освіти за спеціальностями, що входять до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, та які навчаються за державним (регіональним) замовленням, сформованим з урахуванням потреб юридичних осіб публічного та приватного права в працівниках – за кошти таких осіб, їх підрозділів, або підпорядкованих ним організацій;</p>		
<p>для здобувачів освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб і проходять практику в межах України - закладами фахової передвищої освіти в межах отриманої оплати за навчання, якщо інше не передбачено договором (контрактом) між закладом освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу.</p>		
<p>3. Розмір витрат на практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти визначається калькуляцією, що розробляє заклад фахової передвищої освіти і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача фахової передвищої освіти за тиждень.</p>		
<p>4. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути оплата праці керівника від бази практики, разові витрати на організацію і підведення підсумків практики, витрати на матеріальне забезпечення практики, придбання матеріалів і канцелярське приладдя, експлуатація обладнання, консультації, екскурсії та інші одноразові загальні заходи, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.</p>		
<p>5. Оплата праці керівників практики від бази практики здійснюється закладом фахової передвищої освіти згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять із розрахунку одна година на одного здобувача на тиждень. Форми оплати праці керівників від бази практики визначаються договором про проведення</p>		

практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. У разі відсутності договору – керівником бази практики.		
6. Робочий час керівника практики від закладу освіти та інших педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу фахової передвищої освіти враховується в запланованому їм педагогічному навантаженні на навчальний рік відповідно до Норм часу.		
7. Під час проходження практики, у тому числі за дуальною формою навчання, та у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами зберігається право на одержання стипендії.	7. Під час проходження практики, у тому числі за дуальною формою здобуття освіти , та у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами зберігається право на одержання стипендії. <i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i>	Враховано. «7. Під час проходження практики, у тому числі за дуальною формою здобуття освіти , та у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами зберігається право на одержання стипендії.»
8. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, Нормами часу та іншими актами законодавства, встановлюються самостійно закладами фахової передвищої освіти відповідно до навчальних планів та визначених обсягів фінансування.	Слово « <i>студентів</i> » замінити словами « здобувачів освіти ». <i>(Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету)</i>	Враховано. «8. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість здобувачів освіти у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, Нормами часу та іншими актами законодавства, встановлюються самостійно закладами фахової передвищої освіти відповідно до навчальних планів та визначених обсягів фінансування.»
Додаток до Положення про практичну підготовку здобувачів		

фахової передвищої освіти		
1.3. Створити належні умови для проходження здобувачами програми практики, не допускати використання праці здобувачів для цілей, не передбачених освітньо-професійною програмою.	<p>Пропонуємо пункт 1.3. викласти в такій редакції:</p> <p>«1.3. Створити належні умови для проходження здобувачами програми практичної підготовки, не допускати використання праці здобувачів для цілей, не передбачених освітньо-професійною програмою.».</p> <p><i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Мова йде не про практичну підготовку, що включає різні види практик, а про проходження конкретної практики.</p>
1.4. Установи та організації (бази практик) зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики на виробництві/робочому місці, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.	<p>1.4. Забезпечити створення належних умов для проходження практики на виробництві/робочому місці, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.</p> <p>Примітка: мова йде про одну базу практики, а редакція проекту виглядає як загальна вимога.</p> <p><i>(Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)</i></p>	<p>Враховано.</p> <p>«1.4. Забезпечити створення належних умов для проходження практики на виробництві/робочому місці, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.».</p>
1.6. Надати здобувачам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми <i>практики</i> .	<p>Слово «<i>практики</i>» замінити словами «практичної підготовки».</p> <p><i>(Лідія Войнаш, Укркоопспілка)</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Мова йде не про практичну підготовку, що включає різні види практик, а про проходження конкретної практики.</p>
1.8. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача, в котрій відобразити виконання програми практики, трудової дисципліни тощо.	<p>Слово «<i>практики</i>» замінити словами «практичної підготовки».</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Мова йде не про практичну підготовку, що включає різні</p>

	Перед словами «трудої дисципліни» доповнити словом « дотримання ». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)	види практик, а про проходження конкретної практики.
2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму <i>практики</i> , а не пізніше ніж за тиждень – список здобувачів, яких направляють на практику.	Слово « <i>практики</i> » замінити словами « практичної підготовки ». (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)	Не враховано. Мова йде не про практичну підготовку, що включає різні види практик, а про проходження конкретної практики.
2.2. Призначити керівниками <i>практики</i> кваліфікованих викладачів або інших працівників (практиків).	Пункт 2.2. пропонуємо викласти в такій редакції: 2.2. Призначити керівниками практики педагогічних та науково-педагогічних працівників* закладу фахової передвищої освіти. * пункт 5 Положення (Лідія Войнаш, Укркоопспілка)	Враховано. 2.2. Призначити керівниками практики педагогічних, науково-педагогічних працівників закладу фахової передвищої освіти.
3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні .	3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством України про працю . (Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету)	Враховано. «3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством України про працю ».